

20
91

Krajaňské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Łuck, Włodzimierska 66a. (skr. poczt. 121.)

ČÍSLO 29.

Proč ten poplach?

Jaroslav Židlický.

Úvodník „K.L.“ v čísle 27. zatitulovaný „Nedáme se tříštit za žádných okolností“, zasluhuje trochu kritiky. Nechápu, a se mnou jistě všichni volnější krajané katolíci, proč najednou takový bojovný článek o náboženství. Ještě nikdy se o náboženství v „K.L.“ nepsalo a najednou obrat, a to proto, že několik našich krajanů přijalo katolickou víru, či spíše se vrátilo k víře svých otců. Vždyť je přece hlásáno našimi vedoucími činiteli a v zmíněném článku je to opakováno, že náboženství je věcí soukromou každého jednotlivce. Proč tedy z přestoupení několika krajanů z pravoslavy na katolictví dělá se hned menšinový problém. Proč se nebilo na poplach a nekřičelo o tříštění, když někteří krajané přijali protestantství? Či jsou katolíci národně měnecenní? Skutečnost u nás na Volyni i v dějinách staré vlasti je jiná. Máme zde na Volyni celé osady katolické a život národní tam kvete a právě katolický kostel je v těch osadách tím ohniskem, kde zapalují se srdce a budí národní uvědomění. Vždyť celá naše národní tradice, všechny zvyky, jsou těsně spjaty s katolictvím. S pravoslavy mnozí nesrostli — duchem nám zůstalo cizí. Známe celé řady krajanů a krajanek pravoslavných, kteří o náboženství vědí jen to, co je naučila babička katolička a doposud nosí do pravoslavného chrámu katolický „Nebeklič“ po babičce. Před odnárodněním, v dobách náboženského útisku zachránila nás národní tradice a ta nás bude chránit i dále a zvláště když se duševně k ní více zblížíme. My, katolíci, se neodnárodníme! Naše tradice náboženská je Cyrilometodějská a Svatováclavská a tím je zároveň velkou tradicí národní. Krajan pravoslavný, který se stane katolíkem, nezmění národní předsvědčení. Proto nejsou na místě napominání katolíků o národní

povinnosti. Žádná náboženská strana nesmí si myslet, že má monopol na vlastenectví a druhým to právo upírat. Všichni jsme národně rovnocenní. Je-li mezi námi více katolíků anebo pravoslavných, to na věci nic nemění a žádné tříštění se zde neděje. Jsem daleko nějakého fanatismu, ale dívám se na „Novou éru“ strážlivě. Nebojme se jí. Jen vytrvale pracujeme na dědičné roli a za práva svá bojujeme. Třetin větrem se chvějících nesmí mezi námi býti. Když budeme jednotni, zvítězíme. Do hloubání o náboženských otázkách nejsme povoláni. Náboženství je věcí nadpřirozenou a činiti z něj politiku je hříchem jenž uráží city věřících. Pane redaktore, nebezpečí o kterém myslíte nehrozí; hleďte neopomenouti všechny krajany bez rozdílu a svolati je do jedné fronty k boji o naše národní bytí. Jen pěkně svorně a vystříhat se všech ukvapených jednání a článků. Slovo — a zvláště tištěné — stává se peřím v r.m. puštěným — sebrati ho nelze. V každém náboženství jsou krajané dobří i zlí — národně horliví i vlažní a uměním je činiti je dobrými a horlivými. Tím uměním se můžete honciti Vy, p. redaktore, neboť máte k dispozici časopis. Tam máte obřívati co je studené a rovnat co je zkřivené. Všecky poklesky proti národnosti směle můžete pranýřovat, všichni jak jeden budeme státi za Vámi, ale s náboženstvím opatrně. Tato úvaha je nutná, neboť doufám že zažehná opravdové tříštění.

Ku předu jménem Páně, bez bázně a svorně a pak žádná „éra“ nebude pro nás katastrofální.

Z redaktorského zlozvyku dovolíme si malíčky závěr.— Děkujeme pisatelí, že se tak logicky o věci rozepsal a vysvětlil vztah katolíků k národnostním otázkám, na něž jsme upozornili naše vlašné krajany v článku v č. 27. Nemínili jsme se nikterak stavěti proti katolíkům, právě naopak, záleží nám na

V. Louda:

LEPŠÍ MALÁ POMOC, NEŽLI VELKÁ NEMOC.

Toto staré známé přísloví pro nás nebylo snad nikdy tak časové jak teď. V dnešní době, kdy každý národ se uzavírá sám ve svém kruhu, aby nedal jinému u sebe vydělati skývu chleba a naopak, aby dá-li se, tuto skývu vyrval jinému, musíme i my, naše Československá větev v Polsku, věnovati této otázce více pozornosti. Z různých

ce zastaviti? Jak tomu odpomoci? Odpověď na tuto otázku není snadná a její realizování teprve ne. Než kdyby bylo na její řešení vyžadováno sebevětší námahy, hnouti s ní musíme a v našem národním zájmu jest, aby to bylo co nejdříve. A nejdříve musíme hledati sami mezi sebou, ve svém kruhu, který nutno semknout

Jak víme, dokupování pozemků dnes jest tak ohraničeno různými předpisy, že v nějakém větším rozsahu nemůže býti bráno v úvahu. V tom směru jen v ojedinělých případech možno rozmnožiti náš majetek, ale počítati s tím jako s přírůstkem nemůžeme, protože nám na druhé straně zase tolik uniká. **Jak tedy nalézá východiško z té situace? Předně; musí pro nás býti příkazem doby nedrobení středních a malých hospodářství.** Práceschopní a přebyteční lidé z těch hospodářství se musí umístiti jinde a to v průmyslu, obchodu, živnostnictví a řemesle, které dobře opanované a volené dávají dosud slušnou existenci. Jen musíme být podnikavějšími, musíme svůj konservatismus opravit dle požadavků doby. Sporadické neúspěchy jedinců nás nesmí odradit, naopak, musí nám ukázati kde se stala chyba, aby jsme ji po druhé neopakovali. Nutno však svůj obor, jak jsem již podotkl, opanovat. A proto jest povinností rodičů, aby svým dětem, které se mají věnovat jinému zaměstnání mimo domov, dali příslušné odborné vzdělání. Také naše různé krajaňské podniky, dnes činné, musí nám býti nápomocny v zaměstnání přebytečných práceschopných našich lidí. Víme dobře, že v mnohých podnicích jsoucích majetkem krajanů je zaměstnáno mnoho lidí cizích národností na úkor nás všech. Ale zde v zájmu pravdy musíme říci, že z 90 proc. to není vinou podnikatelů, nýbrž vinou naší, a

Praha brána. (Praha.)

míst a záručních okolností bylo a zcela odůvodněně, poukázováno na to, že naší menšině hrozí zproletarisování a s ním oslabení naší větve ve smyslu národním.

Jak tento pochod proletari-

tom, abychom přes náboženské rozdíly zůstali svorní a v tom smyslu budeme pracovati. Doufáme, že tímto je celá věc vyřízena a proto další polemika na toto téma byla by úplně zbytečná.

Redakce.

(Dokončení na str. 6.)

Přecházení dětí do vyšších tříd škol vyššího stupně.

Obecná škola jest základ a na tomto základě spočívá celá stavba dalšího studia. Proto hlavně obecným školám a jejich organizaci věnujeme svou pozornost. Ministerstvo školství nařizem ze dne 11.VII. 1936. Nr. II. P. R. 4469/36 uvedlo do života obecné školy I. II. a III. stupně.

Školy prvního stupně jsou jednotřídky o jednom neb dvou učitelích a 4 třídách (4 třída tříletá). Školy druhého stupně jsou o více učitelích a o šesti třídách; poslední třída dvouletá. Školy třetího stupně o plných sedmi třídách jsou o 6 a více učitelích.

Jiné nařízení téhož ministerstva ze dne 19.VII. 1937. Nr. II. P. R. 4285/37 normuje přecházení žáků ze škol prvního stupně do škol výšeorganizovaných.

Všimněme si hlavně přecházení žáků ze škol prvního stupně. Z I. II. III. třídy žáci přecházejí bez zkoušek do škol III. stupně. (sedmitřídek) II. III. a IV. třídy. Na základě přijímací zkoušky žáci druhého ročníku IV. třídy do VI. třídy III. stupně, žáci třetího ročníku z IV. třídy do I. třídy gymnasia. Jak vidno z tohoto, obecnou školu prvního stupně nijak není možno podceňovati. Tříletá IV. třída v této škole, každý rok nové učebnice s docela odlišným programem, díky novým nařízením, uvedly naši obecnou venkovskou školu docela na jiné cesty vývoje, který umožňuje mládeži, nemající možnost návštěvy škol sedmitřídních, dobytí si lepší výchovu a vědomosti v naší „popelce“ obecné škole. Jest pravdou, že sedmitřídky, t. zv. školy III. stupně mají program obsáhlejší a lepší možnosti výchovné, ale také jest

pravdou, že toho se dostává i ve školách I. stupně. Mám na zřeteli vytrhování žáků ze škol s jedním vyučovacím jazykem, příkladně v našich poměrech ze škol s vyučovacím českým jazykem a umístování jich do škol vyšších tříd s jiným vyučovacím jazykem. Toto jest velmi

dovati střední školu ze IV. třídy 7. ročník, tuto zkoušku do I. třídy gymnasia neb 7. třídy III. stupně hravě složí.

Žáci, kteří do střední školy chodit nebudou, mají lepší prospect a užitek, necháme-li je v rodné půdě a budou-li IV. třídu navštěvovati plná 3 leta.

Dostaveníčko.

riskantním činem a může mít špatné následky ve výchově žáků. Plně a s vědomím možno užiti výrazu „vytrhování“, neboť toto jak u rostlin tak u zvířat přivodí takovou změnou nenormální vývoj duševních schopností žáků a tyto na určitý čas zastavuje. Toto v příštím školním roce nechť si uvědomí rodiče žáků, hlavně rodiče žáků menšchopných a žáků, kterým nebude umožněno studovati na školách středních a vyšších.

Schopní žáci, kteří minějí stu-

Ze zkušenosti vím, že školská organizace není všem rodičům dostatečně známa a proto nutno před rozhodnutím o přechodu žáka ze školy nižšího stupně na školu vyššího stupně, uvažovat.

Jinak se mají poměry tam, kde žáka ze školy prvního stupně možno posílati do školy třetího stupně s tímtež jazykem vyučovacím.

Takovéto přecházení žáků možno jenom povzbuzovati. Naše matiční sedmitřídky mají

v tomto případě dobrý vliv na žáky a lepší možnosti výchovné. Pro toto jest důležitým výchovatelský požadavek a zásada, aby děti od svého nejtělejšího mládí se vklínily, pokud možno, harmonicky do celého okolního života. Tohoto souladu je zapotřebí v rodině, ve společnosti dětí a vůbec všude, kde máme co činiti s lidmi. Tam, kde tomu tak není, vzniká veliká propast mezi dětmi a vychovateli, kterou bývá pravidelně velmi nesnadno překlenouti hlavně proto, že právě na straně vychovatelů se nedostává dosti lásky, která by překonala nedůvěru a odpor dítěte.

VI. Šimunek.

r. c-a.

„V sjednocení síla.“

Toto heslo stalo se již tak fádni, svým častým používáním tak nám zevšednělo, že přejdeme mimo něj bez povšimnutí. Ale bez něho spějeme k neodvratné záhubě, neboť v dnešní době význam jedince je minimální.

Proč také v jednom z minulých čísel našeho milého časopisu ozval se onen zoufalý výkřik „jedné ze tří“ mladých dívek, volající o vybudování hospodářské školy pro divčí dorost? Byl to výkřik uvědomělého ale bezmocného děvčete, které vidí k jakým koncům dojdeme, půjde-li každý na svou pěst. Kdyby ona dívka měla prostředky, jistě by nevolala: „přátelé, pomozte nám!“ ale prostě by přistoupila k dílu a odezdala jej hotové ke službám svých sester a pro lepší budoucnost naší volynské menšiny.

Bohužel, není tomu tak; a odtud její volání, jež se zdá zanikati bez ozvěny, ne jako volání „jedné ze tří“, ale jedné z tisíce našich uvědomělých, stejně smýšlejících dívek, které dosud k tomu nenašly odvahy.

Což vy, rodičové, nevidíte toho, co je vašim dětem docela jasné, že dnes není možno přejíti lhostejně kolem otázky dalšího vzdělání dětí, a to vzdělání odborného, praktického? Opravdu **vam to** (Dokončení na str. 4.)

r. c-a:

Jdu...

Jako vždy — jenom sám jdu cestou Života. Za družku Práci mám, mým snem jest Tesknota.

Leč hledám...

Chci nalézt družku jinou, než ty, [kterou mám. Má bytost křičí, volá: „Nesmiš jít dál sám.“

A hledám přec tak málo...

Chci, by mi Nebe dalo tak maloučko — tak málo — a pro mne je to všim. Kde naleznou to, vim...

Jen nevím, zda-li pro mne roste srdčko divčí — čistě, prostě a duše vroucí, nevinná, hluboká, jako lesní tůně, něžná jak konvalínka vůně, bez přetvářky, bez klamu jsoucí, již nejsou cizí city vroucí, která je písní sama v sobě...

To všechno chtěl jsem hledat

a — našel jsem... Leč **krutý** Osud mezi nás cizoty postavil hráz — a nevím dosud, kde toho příčina — ? Snad je to má vina...

Ve volné chvíli

K. G. Prokšová:

Po nedělním kázání.

(Dokončení.)
„Pojď, Madlenko, pustíme se do práce!“ vyzvala hospodyně služebnou, když se vrátila z kostela. „Dostaneš za to ode mne pěkný nový sátek.“

Vynesly nábytek, peřiny, bílí a drhly, umývaly okna. „Jako když se dusný hrob provětrá...“ říkala si v duchu Havlová a bylo jí stále do pláče. Kdyby jí jednou děti nechaly tak zanedbanou, až se bude pro starobu těžko ohýbat! A jak se výměnkářská světnička čistotou rozjasnila, tak se i jí v duši vyjasňovalo. Čisté záclonky na oknech se usmývaly, okna se leskla, vyleštěná kam-

na trpytila, čerstvě povlečené peřiny se honosně nafukovaly. „Božínku, vždyť by zde mohlo být veselo, i když je to na výměnku,“ přiznávala si dojatě a přinesla i rozkvetlé pělargonie do oken.

Truhlík u kamen naplnila nejpěknějšími polínky a do kamen hned nachystala hobloučky k podpálení, aby měli stařečkové brzy teplo až se vrátí. Uvařila hrnec kávy, přichystala čisté hrnečky na stůl, přinesla talíř buchet. Tak lehké to bylo, přichystat trochu radosti a mílého překvapení. Nikdo pro pár buchet hladý nebyl.

Přivedla pak do výměnku

svého muže. „Mají to tady hezké,“ usmíval se a zadíval se na ženu. „Co tě to popadlo? Jindy jsi vždy říkala: to jim stačí pro těch pár let, co tady ještě budou, to je pro ně dobré...“

„Viš, vzpomněla jsem si, že my také budeme jednou staří...“ přiznávala Havlová tiše, „že by naše děti...“

Sklopila hlavu, zamyslíl se i muž.

Čekali pak spolu na staré rodiče, aby se potěšili z jejich překvapení.

Páter Ambroz nekázal opravdu té neděle nadarmo.

O TĚ NAŠÍ STARÉ VLASTI

Josef Malinský:

X. Všesokolský slet.

My, kteří jsme měli možnost shlédnouti jedinečnou národní slavnost československého národa v podstatě X. Všeslovenského sletu sokolského, nemůžeme abychom se nepodělili s dojmy se všemi těmi našimi krajany a krajankami, kteří nebyli tak šťastni, aby mohli na vlastní oči shlédnouti sílu a myšlenku zakladatelů sokolstva Tyrše a Fügnera.

V době ujařmení českého národa Tyrš a Fügner dobře věděli, že bez boje, ať přímého a nebo nepřímého, nebude československý lid osvobozen a tudíž se snažili aby svůj národ posílili jednak v duchu národním, jednak ve vojenském. Založili tudíž tělocvičnou jednotu sokolskou, která jak doba pozdější ukázala, dala československému národu v poslední světové válce základy osvobozovacího hnutí. Další vedoucí činitelé sokolští prohlubovali myšlenku Tyrše a Fügnera na podkladě všeslovenského porozumění a starali se zakládati sokolské jednoty ve všech slovanských národech. Jelikož pochopení organizace sokolské našlo plodnou půdu u všech slovanských bratří, bylo nutno svolávat sokolské slety, aby vzájemná přízeň, důvěra a prohlubování slovanského-bratrského citění bylo co nejsrdčejnější. Jednou za šest let organizace sokolská pořádá tuto všenárodní slavnost, jaké jsme byli svědky letošního roku.

Husté ovzduší, těžká atmosféra dneška, strach o zítřek, 21 květen, to vše donucovalo, abych se přesvědčil na své oči a učinil si představu o svém národu, zda-li je hoden své samostatnosti a zda-li je odhodlán a také i schopen v případě potřeby hájiti své zájmy. Opouštím proto Volyn a nejrychlejší komunikaci chci co nejdříve dojet tam, kam mne žene zájem jednotlivce, národa. — „Bože nedej zahynouti nám, ni budoucím.“ — Dojždím do první stanice československé a hned oči a sluch pozorují, že tu je nálada jiná, sváteční. Ano samé prapory, plno Sokolů a Sokolek, samá hudba, samá dekorace, jinými slovy — svátek ze svátků. Celý národ je na nohou a jáásá radosti. Jak by nejásal, když i Bůh žehnal toto veliké dílo krásnou sluneční pohodou. On žehnal tomu národu, který prožívá přetěžké chvíle a je tak pracovitý, šetrný a mirumilovný. Rychlovlak jede jeden za druhým, stanice jsou přeplněny

lidem, sletovým i vítajícím přijíždějící hosty. Hudba hraje pravidelně na každé větší stanici a lid jáásá, je pln radosti a snad i žalu. Všichni jedou, všichni slovanští národové jsou mezi námi, jen ..... a přece se klidní, utěšují myslé, jistě budou na příštím všesokolském sletě. Je vidět, že náš lid je dobrý jelikož umí odpouštět. K večeru přijíždím k samé metropoli Československa, k matičce Praze.

Nebylo nádraží, které by nebylo plno vlaku se Sokolkami a Sokoly. Všude je slyšet provolávání slávy a volání „Nazdar“ a zpěv se nese všemi směry. Tedy Praha byla zase jednou po šesti letech ne jen plná mladých ohnivých žen a mužů, ale plna humoru, vtipu, zpěvu a hudby. Zdálo se, že Praha není město na jaké jsme zvykli, nýbrž veliké pochodující zpívající těleso, které pod dojmem mladé bujné krve s námi se všemi tančí a plně se podrobují nebývalé náladě sletové. Mluví-li statistika, že Prahu ve dnech sletových navštívilo půldruhého milionu návštěvníků, pak nic divného, že nebylo možno pocítovati nic jiného, než radostnou náladu u nás všech, kteří jsme tam byli hosty. To byly ovesm dojmy ve večerních a nočních hodinách a což teprve ráno, když Praha se nám ukázala ve svém pravém rouše svátečním. Ne jen že jsme obdivovali ty přepychové budovy, ale dekoraci, která byla tak jednoduchá, ale tak přílehavá a výmluvná jako by ji tvořili umělci; a přeci ji dělali jen obyčejné ruce českého dělného lidu. Tu nejlépe bylo vidět ty šikov-

né české ruce. Ulice byly v pravém slova smyslu přeplněny, ale nutno uvést, že pořádek byl vzorný. Na ulicích jsme viděli vše, co jen slet přinésti mohl. Jak tramvaje, tak autodrožky, autobusy i stráž bezpečnosti, to vše fungovalo, že bylo nutno plně přiznati všem těm činitelům absolutního uznání. Snad popis Prahy by nebyl úplný, kdybych se nezmínil o restauracích, kavárnách a automatech. Všechny tyto podniky jsou tak

prepychově zařízeny, že sám se tážeš je-li možné, že ta Praha patří národu československému. V těchto podnicích jsme viděli, jak lidé mezi sebou besedují, drží v rukách vidličky, sklenice s pivem, kávou a nebo s jinými pamlsky a zdálo se, že ten, který se nesměje, buď pije a nebo přežvykuje. V těchto dnech opravdu Praha jedla, jedla, pila a pila.

Nebylo tak snadné dostati lístek na sletišť. Moje štěstí bylo, že jsem náležel do zahraničních hostů a tudíž v úradovně jeden z malých so-

kolíků, konající službu, mi obstaral lístky na den dorostenek a dorostenců.

Sletišť, nacházející se na Strahově, dodatečně rozšířené, velice vkusně upravené, jednak pro sedící a stojící, vše náležitě a organisovaně provedeno. Hudba a velitelé používali k svým provedením místního rozhlasu, takže děkujíc tomuto zařízení všichni cvičící měli možnost dobře slyšeti všechny povely a hudbu. Návštěvy bylo denně od 250.000 do 300.000, nepočítaje v to cvičence. Pohled na návštěvníky činil přemilý dojem nikoliv jen tím množstvím zúčastněných, ale i pestrostí úborů.

(Dokončení příště.)

Vážená Redakce!

K zprávě p. Mangolta z Martiňovky, v čísle 27. „Krajanských Listů“ o přestoupení pravoslavných Čechů v Ulbárově na katolictví, sděluji toto: Zpráva je naprosto nepravdivá. Z Ulbárova nepřestoupila na katolickou víru při letošním zájezdu p. faráře Josefa Stříže z ČSR, ani jediná osoba. O nějakém hromadném přestoupení nebylo u nás vůbec řeči. Přestoupili pouze ze sousední ukrajinské osady Koňušek, p. Krátký s rodinou a p. Fr. Kolář.

V Ulbárově žije celkem asi 95 českých rodin, z toho 7 rodin je katolických a ostatní jsou pravoslavné. Jiného náboženství mezi Čechy v Ulbárově není.

Je zajímavé, že jakých pramenů čerpal informace pro svůj referát p. Václav Mangolt z Martiňovky. Dovíme se to?

Doufám, že tímto je pravý stav věci dostatečně vysvětlen a p. Mangolt si zajisté nedá podruhé tak lehko napovídat nějaké báchorky, kterými by redakci „K. L.“ pomáhal jen k mistifikacím.

Antonín Vacek

Jediná česká tiskárna v Polsku

JOSEFA FOITÍKA

v Lucku, Włodzimierska 66a

V y ř í z u j e
rychle, vkusně a levně veškeré objednávky
v řeči české a polské.

Navštivenky, pozvánky,
oznámení, letáčky, kvitá-
riusy, korespondenční líst-
ky a papíry, firmové
obálky, nálepky, atd. atd.

Svěřte svou objednávku
ČESKÉ TISKÁRNĚ
a nebudete zklamáni.

Všichni kupujeme u firmy
G. VUGMEJSTER,
ROVNO ul. 3-Maja 129.

Poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. VUGMEJSTER své komisní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Edvard Babiacki i Ska.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Grzegowski & Sp.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků ŽIRARDOVSKÝCH závodů jako: plátka lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5.— zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr koženin a hotových kožesinových facon, a to: pižmových, fokových, hříběcích, teletinových, krtkových, murmových a j.

Ceny nejnižší!

Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA

v Lucku

Specialita pivovaru

„SAKURA“

Doporučuji všude
tohoto českého podniku
znamenitý mok.

ČESKÝ VELKOOBCHOD

se střížním a galantním zbožím.

Kanařasy, prádlo, zboží trikotové, zástěry, purpury a jiné.

Bervy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti a nejlevněji dostanete u firmy

JAN ANDRŠ

LUCK, ul. Jagiellońska č. 42.
Filie Al. B. Chrobrego č. 3.

„V sjednocení síla.“

(Dokončení ze str. 2.)

je jedno, čím a jakou se vaše dcera stane, jste tak zaslepeni, že hledíte jen, aby se dobře provdala a měla zajištěné živobytí? Ne, tomu nevěřím, že by vaše česká srdce nekrvácela, kdyby se vaše dítě mělo ztratit v moři cizoty! Představte si, že to nevolá žádná cizí dívka, ale že to je vaše vlastní dcera, která ve své bezmocnosti volá: „Tatínku pomoz! Dej mi jiné zabezpečení pro život než zlato a peníze, dej mi možnost připravit se ke zdárnému plnění úlohy pravé české ženy a matky!“

Prátelé! Podejte důkaz, že těch 40.000 českých srdcí, bijících na Volyni, nejsou z kamene, dokažte, že jste pro své děti schopni všech obětí — vzdýt přece pro ně žijete! Dokažte činem, že v

sjednocení jste silní, dejte svým dítkám to, po čem toují — **postavte jim hospodyňskou školu!** Není to nemožností, jen chci, jen otevřít ruce a splnit svou svatou povinnost. Uvědomte si, že vyčítavý a bezradný pohled dítěte, které jste připravili o jeho duševní blaho, je tou nejtěžší obzlobou, pro kterou žádný trest není dosti přísný; a přece, bohužel, vražda duše zůstává dosud beztrезnou, alespoň zevně. Jak by vás odsoudilo budoucí pokolení — to je otázka jiná.

A vy, naše švarné volyňské dívky, dokažte, že to skutečně volala jedna z tisíců z vašeho středu! Redakce „Krajanských Listů“ čeká na vaše hlasy! Volám k vám slovy Libuše z Lodže: „Vzhůru krajanky!“ Dejte činem průchod svému vlasteneckému citění, které se v nynějších pohnutých dnech zajisté v každé probudilo a přechtěte pozorně svým rodičům 27. číslo našeho časopisu!

r.-c.-a.:

V ý l e t .

České písně se ozývaly z lesní mýtiny a ozvěnou se nesly po celém Boratině. Zlaté sluníčko rozlévalo své životodárné paprsky jako požeňání a nekonečné lány obilí šuměly svou píseň zrání. Pestré národní kroje dívek a chlapců hýřily všemi barvami a tvořily náladu tak radostnou, jako ten krásný nedělní den. A radost odrazela se i v lesku očí těch, kteří přišli shlédnouti překvapení, uchystané děti — velkými dětmi — svým rodičům.

Ono nedělní odpůlde dlouho zůstane v naší paměti a vzpomínka naň bude hřátí naše srdce proto, že můžeme mítí víru ve své síly, ve zdar společné práce.

Dnes nechci hledětí za kulisy; vítě všichni dobře, že to tam občas skřípe. Prál bych si jen, aby tato moje narážka přiměla ty, kteří jsou příčinou onoho skřipání, k uvědomění, že **veškeré osobní zájmy, sebeckost, to své horší „já“ musejí býti zapomenuty,**

Sletové ohlasy.

Dne 7. července po ukončení sletu na žádost spol. „Komenský“ krajský sekretariát republikánské strany a odbočka Zemědělské jednoty na Mladoboleslavsku, uspořádali zájezd našich krajanů v počtu 45 osob na Mladoboleslavsko.

Již v 6 hod. ráno krajané poskytnutým autokarem opouštěli Prahu a navrátili se zpět téhož dne kolem půlnoci. Výprava navštívila a prohledla slechtitelku a semenářskou stanici v Semčicích, družstevní závody v Dražicích, družstevní rolnickou mlékárnu v Cejeticích a hospodyňskou školu a okresní hospodářskou zložnu v Ml. Boleslavi.

Po celý den výpravu provázeli p. Václav Dubický, tajem. repub. strany v Ml. Boleslavi a p. Ing. Václav Ungerman ze Zemědělské jednoty v Ml. Boleslavi. Kromě jmenovaných pánu výpravu vítali a provázeli: p. V. Plicka, předseda dražických družstevních závodů, p. V. Stehlik, řed. slechtitelské a semenářské stanice v Semčicích, p. V. Činka, předseda družstevní mlékárny v Cejeticích, p. V. Knespl, řed. okresní hospodářské zložny v Ml. Boleslavi, p. J. Jonáš, řed. družstva v Cejeticích, p. K. Horný, řed. hospodářské školy, p. V. Dvořák, řed. družstevní mlékárny v Cejeticích, p. V. Mrkvička, statkář z Jablkyne, p. F. Verfl, statkář z Vinaric, p. V. Verfl, statkář z Němčic a p. J. Kredba, učitel z Bezna. Při pohostění večer hrála Rubešova kapela z Bezna.

Uvedeným korporacím a všem zmíněným páňm za uspořádaný zájezd našich krajanů na Mladoboleslavsko, jakož i za poskytnuté pohostění co nejsrdečněji děkuje

správa Českého matice školské v Polsku.

Žatecká chmelná zpráva.

Rovněž v uplynulém týdnu se na klidném tržním smýšlení mnoho nezměnilo. Přesto došlo k ojedinelým obrátům, při čemž bylo za žatecké chmele podle jakosti placeno

Kč 600.— až 750.— za 50 kg.

Veřejná známková chmele v Žatci ovelila a vyexpedovala dodnes 73.096 žuků v čisté váze 175.023 cel. centů á 50 kg. žateckého chmele loňské sklizně.

Vzrůst chmele se v proslém týdnu zlepšil i když chmelnice zůstávají dále nevyrovnané a místy zasypčaté. BOURKOVÉ deště byly tak časté a silné, že chmelnice jsou nyní až příliš provlhčeny. Chmel počíná kvéstí, avšak časté deště zabráňují práci ve chmelnicích, zejména brzdi postřik proti mšicím a peronospře. Pro další příznivý vývin rostliny, zvláště pak květu, jsou suché, slunečné počasí a teplé noci bezpodmienečným předpokladem.

Český odbor Jednoty chmelářské v Žatci

jedná-li se o věc společnou, kde nevystupuje jedinec, nýbrž celek, který zdolá každou překážku!

Nechci se též zabývatí podrobnými body programu, chci vyzvednoutí jen ty momenty, kde se uplatnil celek.

Byly to především sborové zpěvy po cele Volny známého boratinského kroužku, který řídí p. Vl. Vlk. Na jiném místě v „Krajanských Listech“ jsem mu děkoval za jeho práci nad udržení a povznesením českého zpěvu, dnes ke slovům díky přidám ještě svůj obdiv. Snad jsem příliš sebecký, že toho nedovedu pochopit s jakým sebezapřením pracuje (i když často je nechápán) a jak se dovede za svými zpěváky ztratit, aby oni tím více vynikli.

Velmi milé překvapení nám přichystala naše děvčátka.

Nebylo konce potleskům, když v prostých sokolských krocích předvedla nám ukázkou prostých cvičení — výsledek obětavé práce Jardy Vlka, který v nejpříznivějších podmínkách práce dokázal, že pevná vůle dojde úspěchu. Kdo zná poměry, v jakých se mezi vesnickou mládeží pracuje, kdo ví jak těžko sehnati dohromady zkoušky, ten pochopí tu velikost práce a obětavosti.

Rovněž krásná byla cvičení se stuhami národních barev, po kterém členové hasičského sboru předvedli své umění, jež si rovněž získalo v obecnstvu zaslouženého uznání.

Zapomněl jsem ještě na jednu „malíčkost“: kdyby jedinec chtěl vystavětí tak pěkné jeviště, svěřtí všechny lavice, urovnatí mýtinu atd., nebyl by toho již dost. Ale společně se vykonalo vše! Z toho nejlépe vidíme, že v **sjednocení jest a bude největší síla!**

Když jsem tak hleděl na sokolská cvičení našich roztomilých děvčátek, myšlenky moje zalétaly k právě ukončenému Sletu do staré vlasti. Bratři a sestry — u nás — **v každé naší české vesničce by to opravdu společnými silami nešlo?!**

Od redakce.

Tímto číslem začínáme otiskovati román „**Láska a lež**“ od spisovatele D. Gerarda, je proto v zájmu odběratelů, aby si řádným předplácením zajistili pravidelné docházení „Krajanských Listů“. Uveřejňováním tohoto románu vyhovujeme především volyňským ženám, které si přejí mítí v časopise více zábavné četby. Víme už předem, že se jim náš román bude velmi líbit.

Upozorňujeme P. T. krajany,

aby při volení kandidátů na našeho vůdce neuváděli zahraniční příslušníky, jako tomu je v několika dopisech, které nás v poslední době došly.

Listárna redakce.

A. P., Mizoč: Vaší věc použijeme a prosíme o další.

V. Švarc, Praha: Děkujeme za zaslání knihy a revue. Těšíme se, že nám brzy zašlete k otiskování nový román.

Od administrace.

Upozorňujeme naše p. p. odběratele v Českoslovenstu, že předplatné za náš časopis přijíma Spolek „**Komenský**“ v Praze, V Jámě, palác U „Nováků“, číslo pošt. spoř. 10.477. Celoroční předplatné „Krajanských listů“ pro CSR. obnáší Kč. 50. —

Čtěte, předplácejte a rozšiřujete

„Krajanské Listy“

Co nového ve světě.

Polský zahr. ministr Beck odjíždí do Oslo, kde oplátí návštěvu zahr. ministru Cothosovi a zdrží se asi 3 dny. Jede přes Berlín a Švédsko.

Projev pro polsko-litevské smíření učinil premiér Skladkowski při odhalení pomníku vojína Serafina, který v březnu při srážce na hranicích padl.

Poselství pravoslav. biskupů v Polsku bylo zabaveno. Týkálo se převodu části pravoslavného církevního majetku na církev katolickou, prováděného polskou vládou.

K jubileu Jana Matejky.

Na den 30. července připadá narozeniny slavného malíře Jana Matejky, jenž se před 100 lety narodil v Krakově z otce Fr. Matejky, českého vystěhoválce a učitele hudby. Celé Polsko v těchto dnech vzpomíná na Matejku jako na jednoho z největších světél své národní kultury.

Polské hornické organizace vypověděly dosavadní kolektivní smlouvu a žádají 10 procentní zvýšení mezd.

Mimoř. zasedání polských sněmoven skončilo 28. července.

Do Prahy přijede anglický býv. ministr obchodu, lord Runciman, aby zprostředkoval mezi č. vládou a sudetoněmeckou stranou ve věci menšinových otázek.

ČS. vyslanec ve Varšavě dr. Juraj Slávik byl přijat zástupcem min. zahraničních věcí Arciszewskim.

Hlinkova strana má nyní vážné starosti, kdo se postaví v její čelo; Hlinka se vzdává, v úvahu přichází posl. Sidor nebo posl. Tis.

Výňatek z národnostního statutu ČR.

V národnostním statutu ČSR. bude navržena také zákonná ochrana proti odnárodnování a národnost. útisku, v kteréžto věci budou zavedeny i přísné tresty, a to nejen za odnárodnování ve školách, nýbrž i za útisk pro národnostní příslušnost k církvi, rase nebo k demokraticko-republikánské státní formě. Národnostní a jiný útisk má být hodnocen jako zločin a trestán vězením až do 5 let.

Statut konečně má obsahovat ustanovení o kontrole. V oboru školském budou zavedeny vedle inspektorů ještě inspekční referenti a u úřadů samosprávných a státních poradní sbory s poměrným zastoupením. Menšinové národnosti budou mít i právo odvolací proti zákonům, které se jich budou týkat. Pa-

Mládež mostem k polsko-československému sblížení.

Od neděle 24. července dle v Polsku skupina československé mládeže, složená ze zástupců stran vládní koalice, a to republikánské strany zemědělské, strany sociálně-demokratické, národně-socialistické a živnostenské. O československé hosty stará se zvláštní Komitét mládeže, odpovídající ideové pozvaným hostům. V komitétu jsou představitelé mládeže polské strany socialistické, organizace zemědělské mládeže „Wici“ a polské mládeže demokratické.

Prvé tři dny ztrávili českoslovenští hosté ve Varšavě a byli velmi srdečně přijati. První den byli pozváni na hostinu u Kola vesnické mládeže „Wici“ ve Woli Mrokowské u Varšavy, další dva dny zůstali ve Varšavě. Uvítační komitét uspořádal v sídle Odborového svazu železničních pracovníků informační konferenci pro představitelky nezávislého a demokratického varšavského tisku. Na dotazy, kladené jednotlivými polskými novináři, odpovídali velmi podrobně vůdci zájezdu mládeže inž. Cihlár a Jan Veselý a za slovenskou mládež Jan Kulich. Několikahodinová rozmluva s mladými představiteli vůdčích československých stran ukázala, že **mladá československá pokolení vyznává zásadu, že Československo a Polsko od sebe nic nedělí, ale všechno obě tyto země spojuje.** Inž. Cihlár poděkoval jménem účastníků zájezdu za vřelý přijetí. Rečník poděkoval poté zástupcům polského demokratického tisku za srdečný poměr k Československé republice v kritických dnech v květnu t. r., a ujistil shromážděné, že **československá mládež bude vytrvale pracovat ke sblížení obou národů.**

Nynější návštěva je prvním krokem v tom směru. Budoucnost Evropy, — pravil rečník, — bude patřit Slovanům, kteří mají velkou, nevyžitou společnou a politickou sílu. Avšak **síla Slovanstva tkví v jeho jednotě.** Mladé pokolení musí pracovat stále tak, aby prohloubilo sblížení a odstraňovalo vše, co dráždí. Zdůraznil potřebu spolupráce nejen politické, nýbrž i hospodářské, inž. Cihlár skončil svoji řeč ujistěním, že Českoslováci přejí si považovati přítav Gdyni ne jen za přístav Polska a Československa, nýbrž i všeho střed-

Proti 28 německým divisím — 34 divise československé.

Na základě londýnských informací přináší krakovský „Ilustrowany Kurjer codzienny“ srovnání vojenských sil Německa a Československa. V článku se praví, že německá armáda má nyní pouze tři ročníky vojensky vycvičené mládeže. Tyto ročníky staly by se prý obětmi prvých týdnů války. K šestatřiceti divisím Německa přibýlo po anšlusu sedm divisí rakouských. Z oněch 36 divisí jsou tři ve východním Prusku, dvanáct jich je rozděleno na německo-francouzské hranici, a tak zbývá 21 divisí, jimiž by Německo mohlo disponovati ve střední Evropě. Se sedmi divisemi rakouskými bylo by to 28 divisí. Proti nim, píše list, mohlo by Československo během dvaasedmdesáti hodin postaviti svých

desát poslanců a 25 senátorů bude mít právo stížnosti k ústavnímu soudu.

evropského Slovanstva.

O slovenské otázce promluvil Jan Kulich, jenž v úvodu konstatoval, že vliv Hlinkovy strany je některými polskými kruhy přeceňován. Tato strana seskupuje sotva třetinu slovenského lidu, zatím co ohromná většina Slovanů je pro jednotu Československé republiky. Kritické květnové dni ukázaly, že všichni Čechoslováci bez rozdílu národnosti zijící v CSR. jsou připraveni brániti hranice republiky. V další části informačně-diskusní schůze mluvilo se o taktice henleinovců, o maďarské diversitě atd. Nejvíce místa bylo věnováno úvahám o otázce polské menšiny v severní části Moravy a na Těšínském Slezsku. Mladí českoslovenští demokraté důkladně vysvětlili svým polským bratřím pravý stav věci a upozornili, že zřídlo malých sporů tkví často v přecitlivělé nacionalistické náladě obou stran. Avšak tyto omyly lze napravit. Na nedorozumění a bojích záleží jenom nepřítelem.

Varšavský demokratický tisk přinesl velmi obsáhlé zprávy o průběhu pobytu československé výpravy ve Varšavě, jakož i názorech hostů a vyslovil víru v jejich dobrou vůli a také naději, že československá demokracie bude přes všechny překážky usilovati o dohodu s Polskem úpravou poměru k polskému obyvatelstvu v Československu.

34 divisí.

Zkušenosti z okupování Rakouska hodnotí angličtí odborníci pro Německo ne příliš příznivě. Zejména motorisované německé oddíly byly prý špatně vybaveny. Pneumatiky pancéřových aut, zhotovené ze syntetické gumy, praskaly již po několika hodinách jízdy. Špatný materiál zavínil, že dvě pětiny německých motorisovaných sil selhaly.

400.000 vojáků ve Vladivostocké oblasti.

Podle japonských zpráv jsou sovětské, plně motorisované jednotky sov. vojska soustředovány ve Vladivostoku a v blízkém jeho okolí. V samotném Vladivostoku je 50.000 mužů motorisovaných jednotek a na blízkém pobřeží dalších 50.000. Tyto motorisované jednotky jsou nejmocnější silou rudé armády na Dalekém východě, která podle japonských zpráv čítá nyní 20 divisí se 400.000 muži. Nedaleko Vladivostoku je také v pohotovosti 400 letadel s 20.000 muži.

Dubenská chmelná zpráva.

Chmelná rostlina všeobecně dosáhla až na nepatrné výjimky výše konstrukce a nasazuje postranní odnože. Chmelnice, loňského roku mšicí napadené, jsou však daleko opožděny. Tu a tam jest značné nebezpečí z náletu mšice a napadení peronosporou. Kromě těchto nemocí jest rostlina zdravá a pokračuje silně ve vzrůstu. Trh je klidný a zůstal bez většího zájmu a bez obchodů.

Italský zahr. ministr dr. Ciano pojedje prý na podzim do Polska.

Gen. Franco postupuje na estramadurské frontě.

Generální štáb Francův hlásí, že na estramadurské frontě je Francovo vojsko na postupu a že se mu podařilo uvolnit cestu z Puerto Llanu do Acedery.

Před ofensivou 1,500.000 čínských vojáků.

Velitel čínské armády připravuje velk u ofensivu čínského vojska. Má to být dosud největší ofensiva Číňanů v nynější válce a má se uskutečnit v srpnu. V tu dobu přejde do útoku 1,500.000 čínských vojáků s tanky, strojnými puškami a jejich akcí bude podporovati 250 letadel která jsou právě koncentrována v příslušných oblastech. Japonci přivlávají narychlo posily a v těchto dnech bylo vyloděno dalších 50.000 mužů, většinou z Koreje. Japonci v území, kde bude tato ofensiva provedena, jsou oslabeni velkou epidemií cholery, která vznikla na území zaplaveném vodou. Čínský velitel je v pře-věděni, že nový útok může mít rozhodující vliv na další japonské operace v Číně.

Hitler navrhuje jednání čtyř velmocí o Česk. slovensku.

Finsko chce odvolatí svého zástupce ve SSSR pro spr. o dva finské párn ky.

Britský parlament bude míti tři měsíce prazdnin.

Ve Vratislavi v Německu konají se v úže turnérské slavnosti.

V Syrii odstoupila vláda, novou tvoří min. předseda Acardamabe.

Turecko obdrží z Anglie podporu na zbrojení.

Severské státy žádají o to, aby byly prohlášeny neutrálními.

V Bruselu má býti německé vyslanectví povýšeno na velvyslanectví.

Němečtí vojáci v Rakousku v poslední době desertují. Uprchlo prý na 560 vojáků.

Amerika odmítá obchodní jednání s německem a dává přednost sovětskému Rusku.

Německo-turecká hospodářská dohoda byla podepsána v Berlíně na 1 rok.

Podle posledních zpráv Japonci vytlačili sovětské oddíl z Čang-kufeng. V boji prý padlo 30 sovětských vojáků. Na to pak sovětská letadla učinila na to též město nálet a zničila je.

Amnestie má uvolnit přeplněné polské žaláře.

V Polsku od r. 1936 se velmi pocítuje vzrůstající sítí a tím i přeplnění žalářů. Na 100 míst ve vězeních připadá nyní 164 vězňů. K 1. lednu t. r. bylo ve vězeních 68.000 osob, ale k 1. červenci tato číslice stoupla již na 72.000. Na tak velký počet vězňů nejsou polské věznice zařízeny, uváží-li se, že na příklad v r. 1927 polské žaláře, jichž od té doby nepříbylo, mohly umístit jen 30.000 lidí. Na stavbu nových věznic nemá státní pokladna prostředků. Proto se v Polsku stále častěji ozývají hlasy, domáhající se amnestie především pro některé kategorie politických vězňů.

Povstání na Krétě.

Na Krétě vypuklo povstání, které vedl jistý Mitsotakis, synovec zesnulého státníka Venizelose. Mitsotakis obsadil s 500 muži diskrikt Kanea a vysílací stanici. Vláda učinila ihned protiopatření a vysílala na ostrov Krétu dva pluky. Povstání bylo potlačeno.

Hlas z Anglie.

V rozpravě anglických státníků o národnostním statutu v ČSR. poslanec Mander pravil, že by sudetoněmecký problém byl čs. vládou rozřešen brzo, kdyby nebylo zásahu zvenčí. Pravil: „Kdybych já byl v situaci, bych mohl poradit čs. vládě, poradil bych jí toto: Když byly učiněny všechny ústupky, které mohou být učiněny, ať čs. vláda řekne veřejně světu, že nepůjde dále, že je připravena státi sama proti útočníkovi. Myslím, že by toto chování soustředilo kolem Československa všechny síly, které jsou pro zákon a pořádek ve světě.“

Členové delegace americké slov. ligy dr. Hletko, reverend Rouk a Sloboda byli přijati předsedou vlády dr. M. Hodžou, s nímž se rozloučili před svým návratem do Spoj. států. Delegáti sdělili předšedovi vlády své dojmy z pobytu v republice a vzláště na Slovensku.

OD TÝDNE K TÝDNU.

Tělesné pozůstatky posledního polského krále Stanislava Augusta byly převezeny se souhlasem sovětské vlády z Leningradu do Polska. Tělesné pozůstatky Augusta budou pohřbeny v kostele ve Velczynu, rodišti králové.

Sebevražda.

V Lucku na Jagielloňské ulici skočil úmyslně pod přejezdějíci auto truhlář bez zaměstnání, Marjan Kujawiński a byl na místě usmrcen.

Otrávený se pověsil.

13-letý Josef Prchlík z Sienkiewiczovky (okres lucký) spáchal sebevraždu pověšením; před tím však vypil větší dávku octu.

Na Polesí se narodila čtverčata.

V Davigrodsku na Polesí se narodila v rodině Sipowičů čtverčata, dva hoši a dvě děvčátka. Novorozená i matka jsou úplně zdravá.

V okolí Stolynu na Polesí řádila bouře, způsobila veliké škody a vyžádala si několika lidských životů. V obci Stolynu strhla vichřice střechy na 60 domech. Třicet domů bylo velmi poškozeno. V obci Morodno strhla bouřka střechu pravoslavného kostela. Padajícími cihlami a trámy bylo ve Stolynu a Morodnu usmrceno 6 osob a několik těžce zraněno.

Požár.

Ve vsi Puste-Ivaně u Dubna vybuchl požár v hospodářství Ilariona Ševčuka, a strávil hospodářské budovy se vším inventářem. Ztráty činí přes 2000 zl. — Zjištěno bylo, že oheň založily děti.

Smrt na trati v Kovli.

Rvchlík, příjezdějíci z Varšavy do Kovle najel na vůz, tažený párem koní. Na voze se nacházely dvě osoby. Jedna z nich byla na místě zabita, druhá těžce zraněna. Také oba koně byli zabiti.

O sdělení dalších dojmů z pobytu v ČSR.

Přikládá je jistý význam sletu redakce umístila výzvu, aby účastníci sletu dali své dojmy z ČSR. čtenářům „K. L.“ Na tuto výzvu jeden stálý dopisovatel umístil své otázky, a to dopisovatel, který se v Ččchách zdržel jenom týdnem. Celá řada osob z výpravy v Československu se zdržela tři týdny, několik osob až 4 týdnů, někteří z výprav v počtu 28 osob navštívili Boleslav, vzorný kraj rolnictva. Za to patří dík bývalému řídicímu učitel z Lucka p. J. Kredbovi, který ten zájezd na Boleslavsko uskutečnil, čímž dokázal, že nezapomíná na Volyň, která také v účte chová jeho jméno. Možná, že někteří dodatečně v „K. L.“ popíšou své dojmy z Boleslavska a delšího pobytu v Republice československé. — vka.

K blížící se 15-leté činnosti ČMŠ. v Polsku.

Dne 4. října 1923 r. byly schváleny stanovy České Matice školské. Tedy na den 4. X. 1933 roku připadá 15-leté jubileum činnosti označené organizace. Jsem toho zdání, že toto výro-

Když už jste v Lucku nezapomeňte navštívit

český hostinec

Josefa TOMAŠEVSKÉHO

ul. Kościuszki 31.

(Koncese Svazů vojenských invalidů)

I nejnáročnější labužníci zde obdivují výbornou českou kuchyň,

dobré české pivo a SOLIDNÍ OBSLUHU.

! Setkáte se tam s krajany z celého okolí!

čí nesmí být opomenuto, naopak musíme ho vyzískati k prohloubení uvědomění o významu této instituce mezi nejširšími vrstvami naší větve. Proto by bylo záhodno, aby výborová schůze Ústředí před počátkem nového školního (1938/39) roku tentobd všestranně prozkoumala a vynesla jisté schválení v této otázce. Každý odbor, každé sebemenší středisko musí být potom důkladně zpraveno referátem o 5 leté činnosti od roku 1933 po rok 1938. O desítileté činnosti do r. 1933 nám mnoho materiálu podává „Památník ČMŠ“. Každý odbor u sebe na místě do nového roku pořádá schůzi, kde se osvětlí činnost za posledních 5 let.

Program celé slavnosti může

být úplně jiný; výbor Ústředí ČMŠ. pozastaví se nad tím a bezpochyby určí takovou formu, která by odpovídala všem a přispěla ještě více k popularitě naší ČMŠ. v Polsku.

Al. K.

Pozn. red.: Dle našeho názoru bylo by záhodno vydati menší publikaci o 5-ti leté činnosti ČMŠ a tuto rozšířiti mezi krajany a i v zahraničí.

Z Dubna.

V Dubně v neděli 24.VII. t. r. konaly se dvě významné slavnosti. V parku byl posvěcen pomník neznámého vojína, zas o 2. DOK. bylo odevzdání praporu a slib věrnosti na nový prapor. O darování praporu největší zásluhu mají volynští velkostatkáři.

LEPŠÍ MALÁ POMOC, NEŽLI VELKÁ NEMOC.

(Dokončení ze str. 1.)

to proto, že nemáme pro onen obor vyškolených sil a tak dosti často slušně placení lidé z našich rukou jacu naši národnosti cizí.

Zde by, myslím, bylo třeba užiti slov z pohádky: „Honzo, s pece! Musíš do světa!“ A Honza musí se jít něčemu učít, ale naučit se svému řemeslu musí pořádně, podtrhuji, pořádně, a to proto, aby z řad našich řemesníků zmizeli fušeri a nedoukové, kteří za jeden rok dosáhli svého vyučení. Ať nám a našemu řemeslu, které vyučilo celou Volyň, nedělají ostudu. Rovněž i v ostatním podnikání musí být znát naše poctivě a solidní jednání, charakteristické pro náš lid a přímo příslovečné na Volyni mezi našimi sousedy.

Od naší veřejnosti musíme pak důrazně žádati, aby své životní a hospodářské potřeby hleděla si zaopatřovati u svých krajanů, kteří musí býti schop-

ni nás svědomitě a dle přání obsoužit, a be podmínečně v našem časopise nám musí říci o nám nabízejí. Každý náš krajan pak musí odhoditi ten zastaralý a ničím nedůvodněný argument „za tu cenu to dostanu u žida!“ — Tohle koupím tamhle taky!“ avšak poněvadž to prodává náš krajan, musí jít a věc koupiti u krajana, tu obět své národnosti musí přinést — my toho od naší veřejnosti a tedy i od každého jednotlivce žádáme. Svůj k svému! To bude ten kruh, o němž jsem se na začátku zmínil.

Vím, že těmito několika řádky tak vážný problém řešen nebude a že jsou ještě jiné cesty, které by věci velmi pomohly. Považuji však, že i ve výše uvedených úvahách mohli bychom se pokusiti o podání důkazů své hospodářské zdatnosti. A proto jako na začátku tvrdím: „Lepší malá pomoc, nežli velká nemoc!“

Láska a lež.

Román z doby války v šestašedesátém.

D. Gerard.

I.

„Lež jest bahno, na němž nelze stavět; jediným pravým základem jest pravda, byť hranatá, drsná a tvrdá jako skála.“ Paul Heller.

Hnědé oči.

Jaktěživ nebyl modes: Kostyn tou měrou překvapen, jako v den, kdy Bohdan Lepinski požádal jej o Dariinu ruku, nebo správně řečeno — projev il úmysl, že vezme si ji za manželku.

Stalo se to ve špiži, kde Daria zaměstnána byla ukládáním skleněných lahví se zavařeninou.

Mnoho jiných věcí ještě bylo v této špiži — na příklad: jblka čerstvé natrihání a v souměrných řadách srovnání, dlouhé štůry usušených hub visící na hřebících jako obrovské růžence, na prkénku plody kulůřičně se zlácenými třásněmi i zásoby pochoutek z mouky, „sněhu“, mendlí, hrozinek a různých koření, uschovaných v přihrádkách a krabicích.

Daria, majíc modrou zástěrku, vyhlížela uprostřed tohoto bohatství jako moderní Česka, nabízející svůj roh hojnosti hladovým smrtelníkům.

Druhý smrtelník, jenž byl přítomen, právě lačnil, ale jen po pohledech hnědých očí toto b hyně.

Byly to krásné oči zvláštního druhu zidumčivosti — oči, opravdová to kráska ve východní Evropě — oči same očí měkké a hluboké, v nich tkví světlob a tiichž pohyblivý hled jímá každého — oči v krásné oválové tvářince, jenž bledost ještě stupňovala jejich emnitu.

Hnědé a jako hedvábí měkké vlasy byly rozděleny pěšinkou a sčesaný přes uši dle tehdejší módy, nyní již patřící lež staré; byloť to v podzimku let šedesátých, když dávný ony láhve zavařeniny do pořádku.

Daria stála při práci té na stoličce, byla vpravdě jen miniaturní tohýří, i musila hodně ruce své natahovat.

Její přítel nenáležel do jejího ústředí — to bylo zřejmo.

Jeho elegantní švihlost a jeho téměř přejemně řvší jvilý neklamnou známku lepšího rodu a jeho oděv svědčil o záměrnosti.

Mezi stíhem jeho světlešedého kabátu a její modrou zástěrou zela ohromná propast — společenská propast, jež se dělí a kteréž mladík se zlatově plavým kněrem nemusil sice dbátí a však nemohl na ni zcela zapomenouti.

„Sskočte již přece s té stoličky“, pravil konečně, netrpělivě již i pozoruje, „nejsem zvyklý divatí se k vám stále vzhůru.“

„Ne? Inu ovšem, jak by to bylo možné?“ odvětila Daria vážně jako vždy, posunuvši právě poslední láhev. „Nenavykl jste si pohlžeti ke mně vzhůru.“

„D slovní pravdě! Stojíte-li vedle mne, dozabujete mě sotva k ramenům. Ale v jiném smyslu... Ach, Dario, chcete mi vytýkatí pýchu?“

„Nevytýkám vám praničeho,“ řekla Daria tiše.

„Tedy již sestupte s té čertovské

stoličky! Mám-li mítí nos neustále vzhůru, jaký to hovor?“

Ale můj nos jest stále vzhůru, nluvim-li s vámi.“

„Ach — a vy si tedy myslíte, že jest úplně v pořádku, vyměníme-li si role? Jste vy malá svěhlavička! Dario, zapemínáte, že jsem zde naposled.“

„Ne, na to jsem nezapoměla,“ děla tichounce jako dřív, prohlížejíc si láhve zavařenin zrakem náhle jakoby zalkalým.

„A přece nechcete sestoupiti? Nu — počkejte. Malé holčičky, které nosí zástěrky, mají poslouchatí osoby starší. Hněd vim to dokázit!“

A nežli Daria pochopila pravý smysl jeho slov, stála již na podlaze, obmknutá smělou paží, jež ji se stoličky strhla a dolů postavila.

„Však já vás naučím poslouchat! Já vás naučím poslouchat!“ opětoval Lepinski s důrazem, jenž neznal již pouhý žert, a uchopil jí bílýma, jemně pětěnými rukama za bradu. Přiměl jí jemně, aby ustrašenou tvář převědla.

„Jakže...? Slyz, Dario...? Slyz v těch krásných, hnědých očích jež olucily mne o můj klid...? Slyz? Vytryskly tro mne... pro mží zřítejší odierd...? Ne, nepustim vás pokud n zvím tajemstv těchto o slz... Ale ne — dřívie je osuš m. Mám výborný přečpi k osušení slz... Ta hle se to dělá — a tak — a tak!“

Po každém sloě vtiskl jí vášnivý polibek na její žhavou tvář

Ještě jeden — a ještě jeden polibek —

Byl to opravdový převl polibků, jimž se Daria již ani obránila. Bylať bezbranná, hlavu majíc nachýlenou vzad a oči zavřeny...

Právě v tom okamžiku dospěl Modest Kostyn z obchůzky ro ovocé zřhradě s nakladem jabek k otevřenému oknu

Zamýšlel podati jabka Darii a dojiti pro jiné, poněvadž vělejší vichřice shvězela jich mnoho na trávník.

Úmysl jeho změřil se v ak tím, co právě ve špiži zablél.

Modest Kostyn by až starší, usedlý muž šedých vlasů a cihlové rudého obličie, jenž onou rodivanou změnil barvu svou v šarlatovou

Právě touž chvílí zabývaly se v zřhradě myšlenky jeho tímto mladíkem, poněvadž jeho odjezd naplňoval otcovskou mysl mnohými obavami a starostmi.

Neuplynula ani minuta a mladý páreček, jenž za oměl na celičský svět, polekal se nenadálým, pučkým otevřením dveří.

Na prahu stál Modest Kostyns rozpálenou tváří.

Trvalo chvílku, nežli popadl dechu. Zuřivě pohledy vřhal střídavě na obě tváře studem zaražené.

„Tak!“ ulevil si konečně. „Takovou mincí tedy splácíte naše poňostinství? Pohostinství sice jen popovo, ovšem, ale rádo poskytované! Poněvadž nabídnuto vám chleba a soli, myslíte, že náleží vám také moje dcera? Za mými zády jí libatí zdá se vám dovolenou

věci, na mou věru, a k tomu i žertovnou! Ale tentokrát, mladý příteli, jste se přepočítali! Myslíte, že Daria je dosti dobrá k tomu, aby vám byla hračkou?“

„Kdo vám řekl, že jest mojí hračkou?“, tázal se Bohdan Lepinski vysokomyslně, důstojně, obrátiv se k Darii, usednuvši na bedru, v níž byla mouka, a usedavě pláčíc.

„Tedy vám není hračkou? Co jste tedy dělal před chvílí, když jsem se na vás díval otevřeným knem?“

„Zkoušel jsem, má-li mne ráda.“

„Zkoušel? A proč? Abyste se mohl pochlubiti svým přátelům svojí novou obětí?“

„Ne — proto ne!“

„Proč tedy?“

„Proto, abych jí mohl požádati, by se stala mou ženou!“

„Co — cože?“, vyhrkl pop tak překvapen, že zapoměl otevřená ústa zavřít.

„Vy — vy chcete si jí vzít za ženu?“, dokončil otazku, při čemž rozsypal o bíka, jež byl sebral v zahradě.

„Ano — tentí můj úmysl!“ odpověděl Lepinski se zvýšenou důstojností, vzpřimiv se.

Daria pozvedla hlavu a udiveně vzhledla k mladému muži, opětovali mu že jí chce poimouti za ženu.

Co však byl její údiv proti úzazu starého popa!

O ec Darii nespustil očí s nádherně oděného, báečně ohleného, obdivuhodně vyhovavého mladého muže, jenž mu právě milostivě proevil svůj úmysl, že učiní Darii družkou svého života.

Ani ve snu nenaspadla jej myšlenka, že takovýmto způsobem dojde k rozluštění známosti těchto mladých lidíček.

Znal již dlouho tohoto polského šechtice a nedůvěřoval mu

Nby o popovi niak podivno, krátili s bě vynáček bohatého statkáře a hvězda „zlaté mádze“ rolné volný čas, jenž mu obýval po honěch na divokou mlkovaním s dcerou popovu, ale toho posud nezažil, aby mladý šlechtic odhodlal se dáti své jméno dcerce z občanského rodu

To přesahovalo jeho prjm o možnost — o tom dosud ani neslyšel.

Trvalo hzskou chvílí, nežli se vzpatoval z potěšitelného překvapení.

Nejprve jej nabadlo, že třeba vše zabezpečiti

Maloruská nedůvěra neodstraní se snadno.

„Jest vaše předsevzetí věžné?“, zepřtal se, nespouštěje zraku s mladíkovy tváře.

„Jest to opravdová nabídka k sňatku?“

„Vidvť jsem vám to již řekl.“

„Ano, ano — ale...“

„Pochybujiťe snad o mém slově?“

Opět pomlčka — rozpaky — a pak odpověď s přesvědčením:

„Váš otec likdy nesvolil!“

„Otcova svolení mně netřeba. Jsem plnoletý.“

„Rozhnevá se na vás — nastane rozkol.“

„Rozkol? Tomu snadno zabráním.“

„Myslíte...? To půjde asi ztěžka.“

„Ne. Zcela jednoduše.“

„Jak tedy?“

Zatím vše zatajíme. Daria stane se mou ženou! Sňatek náš utvrdíte vy sám — pevně, jak chcete a můžete.

(Pokračování příští)

Jakost a cena plodin závisí na řádné sklizni.

Tak jako v každém umění výtvarném hledí jeden druhého jakosti výrobku překonati, musí i hospodář jeden na druhého v pěstění zrnitých plodin hleděti se vyvíšnouti. Jest pravda, že ohlédneme-li se na léta minulá, mnohému jsme se již naučili, ale přece ne ještě všemu. Říkávalo se, že to není v moci hospodáře, nýbrž že je to „v rukou božích“, „až co Pán Bůh nadělí“, bylo sice pěkné křesťanské pořekadlo, ale nesmí se jím zastíratí nevědomost, ledabylost a podobné nepěkné ctnosti. Především, že ta boží příroda si někdy podivně s hospodářem zahraje a nejlepší jeho snahy maří, ale odevzdati jí vše a jen na ni spoléhati, bylo by, jako kdybychom všichni do rybníka nasákáti chtěli jen proto, že se také někdy můžeme utopit! Volme jinou cestu! Přičinme se, abychom rozmarům přírody vyhověli, jim vyhnutí, neb jim na vzdor se postaviti dovedli a zbraní hospodáře buďtež zkušenosti praktiků a objezy vědy. Vědy pokračují — a se praktikují. Zvlášť odborné. Hospodářství nemělo dříve vědy, dnes jí má, a to bohatou, obsáhlou. Bohužel, že často zůstává jen v objemných knihách a časopisech nepovšimnutá. Tu je úkolem škol hospodářských, odborných přednášek, aby ji tlumočily, publikovaly. Není to věda lichá, která zdůvodněna jest pokusy pozorně prováděnými a výsledky praktiků. Takové vědě všude dříve otevřeme dokřán. Uvádím věc tu proto, že máme vedle zkušenosti i vědecké pěkné objezy o tom, kdy bychom měli obilí a plodiny nejlépe kliditi, nač dbáti při sklizni, aby jakost byla nejlepší. Ovšem, dosti jest hospodářů, kteří nestudovali díla o semenech a pěstování jich a dobře s plodinami dovedou zacházeti i je kliditi; jsou to ti, kteří se v hospodaření takřka celou duší vžili a jsou bystrého ducha. Často však setkáváme se u nás s hospodáři, kteří, lipce houževnatě na starých zásadách, někde ovšem zdravých, mnohde však ledabylych, neovsvědčujících se, mnohých ne dopatření a poklesků i při sklizni se dopouštějí. Je jisto, že jest mnoho činitelů, kteří na množství a jakost zrna ma-

jí svůj vliv. Jsou to: půda, semeno, hnojení, povětrnost, ale i způsob samé sklizně.

Tudíž o té sklizni, jak by se měla dít a v které době? Kdy je zrno zralým? Zajisté tehdy, „dyž úplně se vyvinulo a když živitní jeho činnost přestává. Ale j díný pohled ve zralící obilí nás přesvědčí. Že nejen stejně rychle veškeré klasy nedospívají, ale i v témž klase vedle zrn snad úplně zralých i zrna nezralá nalezneme. Bývají to skoro vpravidla na malá zrna vesperd klasů, která ještě zbytek vody ze stébla do klasů vystupující odnímají.

Co nám má býti vodítkem kdy obilí sekati? Praktický hospodář posuzuje zralost zrna jednoduchou zkouškou: zrní zrna v půli nehtem. Není-li zrno ani vodnatým, ani však jako roh tvrdým, nýbrž tuhým, křehkým a nenachází-li se pod slupkou ani známky pozeňem zbarvení (přítomnost chlorofyllu), pak dokončilo svou vegetaci a může se sklízeti. V tu dobu totiž škrob a živitní šťáva (protoplasma) buněk až dosud proudící vyschly již tolik, že houstnou, stanou se mazlavými, asi tak jako houstne vařený klij. Zrno samo po rozmáčknutí neví se více mlékovitou hmotou. Vysýchají ovšem i buněčné stěny v zrnu, avšak ne dřívě, neb obsah jich

z té příčiny, aby voda jimi ven prostupovati a odpařovati se mohla. Dospělo-li zrno tohoto stadia ve svém vývinu, říkáme, že jest v žluté zralosti. Barva zevně žlutne a život v něm ustává, neboť není tu více dostatečné vody, která by sem nové látky dopravovala a rozváděla. Ovšem, že i se s'amou se děje změny; počíná silně žloutnouti, avšak tyto známky nejsou tak spolehlivými jako ony změny v zrnu nasalé. Nikdy však nedočkáme se toho, aby všechna zrna v tutéž dobu ve žlutou zralost dospěla. Budou-li ve špičce klasu docela zralými, budou snad ona spodní dosud mlékovitá. Avšak to nás nesmí mýlití. Buďeme kliditi, kdy většina zrn v klasu největšího počtu žluté dosáhla. Čekáme-li na vývin i nejslabších klasů, pak dostaneme snad něco lepší i více zadiny, ale nejlepší zrno se vydrží a zůstane v poli. V hospodářství však naskytne se okolnosti, pro které nelze v této nejpříhodnější době obilí kliditi. Není dnes dosti pracovních sil (ač v městech je jich tisíce nezaměstnaných, kteří raději berou podporu) aneb nedovolí tomu povětrnost. Za dešťů je vůbec nemožno kliditi, při počasí trvalém suchém pak tato pravá doba ke sklizni rychle uteče. Každý pochopí, že je to jen kratičká doba, kdy je sklizeň

nejvýhodnější, a úlohou praktického hospodáře je, aby dovedl veškeré přípravy, dispošice atd. tak zaříditi, aby této době co nejvíce se přiblížil. Čím lépe to dovede, tím větší bude jeho zisk, aneb se strany druhé ztráta. Když nastal pravý čas, tu se vši silou do žní, ne příliš brzy, ale ne také jen o den později. Více než kde jinde platí zde př sloví: „Čas jsou peníze.“ V každém případě je doba žluté zralosti nejspůsobilejší k žatvé obilí, neboť přežráné má mnohé nemilé následky v zápětí. Není že mnoho nejlepších zrn se vydrží, ale i klasy se přelámou. Stihne-li zralé obilí dešť, trpí velmi jakost, neboť zrno ztrácí svůj lesk, svou bělost a neprosívá mu nabrání deštěm a opětné vyschnutí. Chraňme se však bilí vlhké, nedosušené, zmoklé do stodoly přivážeti.

Zrno i u vnitřních znopů a mandelů neb v tak zv. pančích si žene mu i býti tvrdé, sláma nlevem, jimž porostla, silně zaschla, jinak hrozí nebezpečí zapaření, zplsnivění, ztráta zdravé přirozené barvy, klidivo ti a vůbec prodejnosti zrna. Staré pořekadlo dobře praví: „Lépe shnije-li obilí na poli, než ve stodole.“

Prodá se 3 ha země, hospodářské stavby a obytné stavení s obchodní zařízenou místností. Podminky sdělí: **Jan Zofí, Kopče čes., pocz. Poddebce u Lucka.** 4-1

Prodám 7 ha půdy se stavbou a 8 ha pronajmu. Josef Jon, Kneruty, pocz. Malin.

Prodá se dobře zařízené hospodářství, ve výměře 14 ha. Podminky sdělí: **Karel Kratochvil, kol. Mirotin, pocz. Korostova.**

Žena a domov

Milá Máňo!

Dnes bych se zase chtěla s Tebou rozdělit o své myšlenky. Nevím, jak přijímáš tyto moje dopisy, já totiž bych si raději pohovořila s tebou bezprostředně, snadněji bychom si tak vyměnily naše názory. Nejde-li to však jinak, dopisy musejí nám nahraditi důvěrný rozhovor.

V 27. čísle „Kr. Listů“ jsem našla mnoho věcných článků, což mě donutilo k intensivnějšímu přemýšlení. — Dnes se Ti svěřím s myšlenkami, na které mě přivedl článek „Otázka našeho vůdce“. Především dávám za pravdu pisateli, že musíme mít vůdce. Proč? — Pro to všechno, jak to říká sám autor v onom článku.

Přemýšlela jsem pak o sobě... Jakými směrnici řídim svůj život? Jak si se všim radím? Co jsem už vykonala? A co chci vykonati? Jaká jest moje vůdčí myšlenka? A tu vídím sebe, jak jsem poprvé vzala do ruky naše zdejší noviny — bylo to před třemi lety — a jak jsem si v zápětí uvědomila, že existuje naše menšinová otázka, že já jsem členem této menšiny, ale se studem jsem si musela říci, že jsem členem zcela bezvýznamným a mrtvým — nehlasila jsem se k nikomu a nikam. Náš časopis ke mně promluvil a probudil ve mně nové zájmy. Od té doby jej sleduji nepřetržitě a jsem mu velmi vděčna.

Mnohokrát, čtu-li články

našich krajanů, nalezám sama sebe a v těchto okamžicích, zvláště když poznavám v sobě ty špatné stránky, mám morální satisfakci, že jsem učinila krok ku poznání sama sebe. Náš časopis zbystřil moje myšlenky, dal mi širší rozhled a pov'm ti to přímo ukázal mi cíl mého života a tím život můj má pro mne hlubší smysl. Hlavou výřil tisíce myšlenek, ale máš-li svůj cíl, který je ti drhý a který miluješ, nebojíš se, že se někam odlodáš a upadneš na duchu. Jsi silna a volná, energie ajistota naplňuje tvou hrud. I když prožíváš hořká zklamání, vtříbí to jen tvou vůli, poněvadž odhodlaně stojíš za svým cílem, pro který jsi nevzpíplanula jen pod vlivem ně-

TOVÁRNA A SKLAD HOSPODÁŘSKÝCH A MLÝNSKÝCH STROJŮ BRATŘI POSPÍŠILOVÉ

Telefon: č. 66.

Generální zástupitelství továren:

WICHTERLE & KOVÁŘÍK v Prostějově.

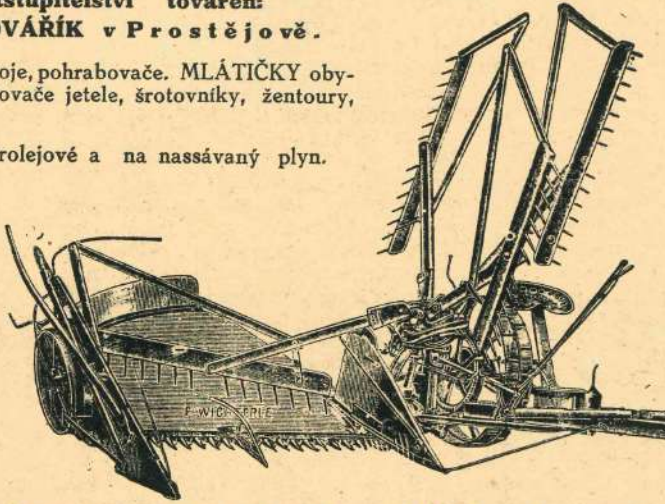
ŽACÍ travní a obilní stroje, pohrabovače. MLÁTIČKY obyčejné a čistící, vylušťovače jetele, šrotovníky, žentoury, pastorky, řezačky.

MOTORY: naftové, petrolejové a na nassávaný plyn.
ÚPLNÉ zařízení mlýnů.

UNION, akc. strojírna a slévárna, Československo.

ZAKLADY Przemysłowe Palaszewski, Polsko.

OPRAVA strojů ve vlastních dílnách.

Nekupujte jiné žací stroje dokud jste si neprohlédli nejnovější typ žacího stroje WICHTERLE-KOVÁŘÍK.

Máme na skladě pálené tašky červené na pokrývání střech. Můžeme dodat na každou stanici vagonové od 5.000 do 10.000 kusů tašek. Je to nejlepší krytina, nebojí se ohně, krup i mrazu.
Náhradní součásti do všech značek žacích strojů.

Vladimír SVÁROVSKÝ a Spol.

Továrna hospodářských strojů a slévárna v Kvasilově, pošt. KWASILÓW-CZESKI, tel. Zdobunów 6. založená 1884.

VÝROBA: Brousicí stroje na pily, cirkulární pily, chladiče pro pivovary, kotlářské práce, lisy cihlářské, chmelové lehké a balothové syst. Svárovský a lisy pro olejárny.

MLÁTIČKY trýbové, pasové a s výtřasadly.

Mlýny kolové, na sucháry, na mletí krve, napáječky kotlové syst. Svárovský-Šmolík, operační stoly pro veterináře syst. Svárovský, ozubená kola frézovaná, pastorky otáčecí.

Pumpy artechské syst. Svárovský, kulísové a rotační.

Řezačky bubnové, rýhovací stroje na válce mlýnské.

Složení mlýnských kamenů, soustruhu na dřevo a na kovy do 4 m délky, sušárny chmelové, na ovoce a zeleninu. Transmise. Turbíny vodní.

Válce pro olejárny.

Elektrické a benzolové kyslíkové sváření kovů.

Opravy motorů, hospodářských a průmyslových strojů.

Odborné rýhování válců mlýnských.

Kvalitní výkon, zaručující trvalost výrobků.

Ceny mírné.

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galanterním zbožím

Kanafasy, purpury, zástěry, prádlo, šatové látky a jiné.
Barvy trvalé. Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdobunov, ul. Narutowicza 6.

jakého případu, ale který v tobě žije.

V předposledním čísle naša jsem slova, jež mají pro mne velký význam: „Buďte tvrdí k životu, jako život k nám“

— Když najdeš poučení, které mi rozumíš a které potřebujiš, cítíš, jak rázem naplňuje tě takási radost či síla. Řídila jsem se již dříve podle těchto slov, ale nyní, když jsem je přečetla jasně vyjádřená, uvědomila jsem si, že jest to moje vidění myšlenky; jen ta cesta vede mě k mému cíli: nedáme se. Přišla mi na myslu v této chvíli krásná báseň W. Kerova. myslím, že má název „Jitřní píseň“, a musím ti úryvek z ní říci:

„Tam v mlhách krvavých den
[slunce tuší —
v myslíte, že nezávitne sem?
Ach, věřte jen, a věřte celou
[duší
a vírou svou i slunce unesem.“
Věra.

Opatrnost matka moudrosti.

(Dokončení.)

Vidí-li strážník dívku, jež čistí okna a niž je uvázná, dojde si nahoru a volá jí k pořádku — takové hazardování se zdravím a životem není trpěno. Dnes je však doba taková, že lidé ve svých povoláních, životním kvapu i ve sportu jsou přibližně ve stejné bezpečnosti, jako děvče umývající okna pátého poschodí

bez ochranného pásu. Bože, co oken se umyje tímto riskantním způsobem! — ale jednou klouzne ruka či noha, nu a pak je v „černé kronice“ novin o neštěstí víc. Věřte však, že čtení té černé kroniky je pro každého důraznou připomínkou: pomni, že nic ti nezaručuje, aby třebaš už zítra nebyl sloupeček neštěstí tiskem zaznamenaných, brhacen i o tvoje jméno. Jistě, před úrazem nás může ochránit jen naše opatrnost, ale věd obrovským finančním úbytkem, jaký většina úrazu s sebou nese, nás ochrání úrazové pojištění.

Každý rozumný manžel by měl pod stomeček položit v první řadě životní pojistku. Pojištění výbavného pro děti: na tolik tisíc, které až jim bude dvacet jeden rok dostanou, je také ve vánočních dárkách (a dárkách do vínku) důkazem největší péče a lásky. — A nemělo by být podnikavého malého či velkého rošťáka, pod jehož stromečkem by náležela úrazová pojistka. Vždyť si ti milí čerti o úraz přímo koledují a v celém nebi není dost strážných andělů, aby byl jen jediného pořádného uličníka a podnikavého sportovce ohlídalí.

Všeobecné námitky proti pojištění: jsme rádi, že tak žijeme — pojistky platit nelze. Ó lze, velmi dobře, šťastí-li člověk na zbytečnostech, jakých i největší chudák za rok nakoupí za slušnou sumičku.

Je zajímavé, že právě lidé, jeichž příjmy jsou skutečně nedostatečné, skoro vesměs jsou pojištěni a na tu každoroční pojistku, premii si po zlatkách ušetří. Protože vědí, jak vypadá bída, jelikož sami ji někdy nejsou daleko. — Vedle nich stojí lidé i s měsíčními příjmy mnohotisícovými, jež ovšem do posledního groše zkonsumují — pojištění však nejsou, ač by placení premie bylo malým zlomkem výdajů, jež často nejsou daleko vyhazování peněz. A právě ti, v okamžitém, leč do budoucnosti nezaručeném blahobytu, pojištění nejsou. Proto, že nevědí, jak bída vypadá, tedy se jí nebojí a nevěří na ni.

Tvrzení že ukládání peněz ve spořitelnách je výnosnější, má značnou slabinu — tam rostou jen učiněné vklady a úmrtím vkladatele jednou zne-možněně, zůstanou na počátečním minimu. Dále jsou to vklady kdykoliv dostupné — a tak si je člověk často v době potřeby vybere a ovšem už vícekrát neuloží. Zajisté i toto ukládání kapitálu je skvělé — ale vedle toho je třeba i náležitě pojištění. Dáme a vyprosíme si ji k vánocům.

Maru.

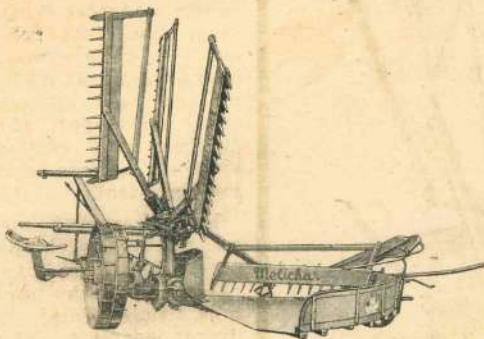
Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO - HANDLOWA W RÓWNEM

(ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ)

Ul. 3-go MAJA 149.

TELEF. 533.

oznamuje, že již došly z BRANDÝSA u [L.
Československo MELICHAROVY

žací stroje

lehké, tiché, důkladné a spolehlivé v práci, nejnovější konstrukce, s olejovou lázní, ocelovým válem, hermeticky krytou nábou, na malém polním kole a patentovaným k rámu přístrojem na okamžité sundání kola a patentovaným věncem (patent Nr. 18711.) Všichni kdož si stroje předem objednali a také ostatní zájemce o ně zveme k odebrání si strojů a prohlídce na skladě v Rovně.

U p o z o r ň u j e m e,

že v roce minulém nehledě k hojně zásobě nestačilo nam ŽACÍCH STROJŮ a mnozí zájemci, kteří se přihlásili ke koupi až přede žněmi, již stroje si u nás koupiti nemohli, neboť byly vyprodány ještě přede žněmi.

Dospěte si proto se zakoupením strojů.

Na koupené stroje vydáváme tovární záruku.

Ceny a podmínky pro každého zájemce přijatelné.

S k l a d y : v Rovně ul. 3 go Maja Nr. 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr. 8. (u pp. Otmara a Kloučka), ve Volkově (u p. Vl. Mračka), v Kvasilově (u p. Vl. Náhlovského.)

JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST naskytá se prozíravým hospodářům!!!

Došla právě z továrny z JIČINA

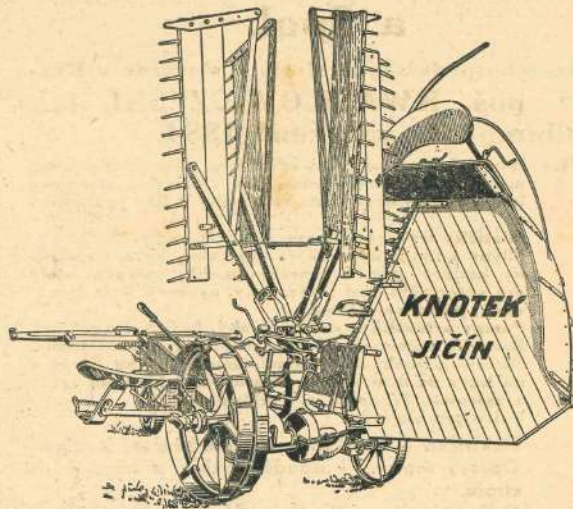
z Československa zásilka

nejnovějších

KNOTKOVÝCH ŽACÍCH STROJŮ

s olejovou lázní, ocelovým válem, kulíčkovými ložisky,

S TOVÁRNÍ ZÁRUKOU do skladů staré solidní firmy.

RUDOLF JOZEF a spol,
v Zdobunově, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

MOTORY LORENZ a jiné zahraniční stroje za levné likvidační ceny.

CHMELOVÉ motyky (kracle) zvláště levné.

Navštivte nás, vyhovíme a jako vždy Vás plně uspokojíme! Neodkládejte s nákupem, neboť přívoz strojů jest dovolen jen dle kontingentů.

Originální součásti k žacím strojům.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vydavatel a šéfredaktor Josef Foitík, Luck. Tiskem vlastním. Předplatné v Polsku: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.—, ročně. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—, půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení: 10. gr. za slovo.

Odpovědný redaktor: Josef Rejzek.

Drukárna Józefa Foitíka, Luck